

QÜESTIONARI DEBAT CONSTITUENT

ENCASTRE 1. ELEMENTS CONSTITUTIUS

- 1.1. Modèl d'estat
- 1.2. Lengua
- 1.3. Nacionalitat, ciutadania e immigracion
- 1.4. Redaccion e reforma dera constitucion

1.1. Modèl d'estat

1.1.1 Quina ei era forma d'Estat que creiguetz mès apropiada entà Catalonha?

Veder explicacion damb detalh

1. Estat Independent: Estat plenament sobirà organitzada com república (com gairebé 200 del món).
2. Estat Federat: S'hauria cedit parcialment la sobirania a l'estat federal, incloent el dret a separar-se'n. Exemples: USA, Alemanya, formada per estats sobirans amb reserva exclusiva de competències. Els estats cedeixen al govern central algunes competències, com relacions internacionals o defensa, que queden clarament diferenciades.
3. Estat lliure Associat: Estat que s'ha associat lliurement a un altre estat sense formar-ne part. Un tractat estableix l'àmbit del acord que pot ser revocat unilateralment.
- 4.- Estat Confederat: L'estat central està format per la unió dels estats que es confederen, els quals conserven la plena sobirania i cedeixen molt poques competències al govern central (ex Suïssa, UE).

- Estat independent en forma de Republica.
- Estat federat laguens der Estat espanhòu.
- Estat liure associat damb vincles constitucionaus damb Espanha.
- Estat confederat damb d'auti Estats.

1.1.2 En cas d'optar per un Estat independent, quin modèu de Republica creiguetz mès avient entà Catalonha?

- Ua Republica centralizada.
- Ua Republica descentralizada damb especiau protagonisme des territòris e municipis e respectuosa damb era autonomia d'Aran.
- Ua Republica confederau entre Catalonha e Aran.

1.1.3 A on creiguetz qu'aurien de situar-se es institucions de Catalonha (funcions o poders executiu, legislatiu e judiciu)?

- Aurien d'èster totes concentrades en Barcelona.
- Aurien d'èster en Barcelona, damb delegacions tot ath torn deth territòri.
- Aurien d'èster separades e ubicades, cada ua d'eres, en diferents ciutats.

1.1.4 SONQUE entara ciutadania d'Aran: Quina relacion voletz qu'age Aran damb Catalonha? (Sonque entà abitants d'Aran):

- Mantier er estatut actuau, a traués dera "Lei d'Aran de Regim Especiau 1/2015 deth 5 de hereuèr" revisable cada legislatura.
- Liura associacion que manten ligams constituçionaus damb Catalonha.
- Estat federat laguens d'un Estat Federau catalan.
- Estat integrant d'ua confederacion damb Catalonha.
- Independent en forma de Republica aranesa.

1.1.5 Creiguetz qu'era Constitucion aurie d'estipular previsions explicitas entà reconéisher es païsi e territòris d'espaci nacionau catalan eth sòn dret d'adesion ara Republica de forma unitària, federau o confederau, un viatge aguesti agen exercit eth sòn dret d'autodeterminacion?

- Òc.
- Non.

1.2. Lengua

1.2.1 Creiguetz qu'era lengua catalana e era lengua aranesa o occitana, en tant que lengües pròpies:

Veder explicacion damb detalh

La lenga oficiala es la que lo govèrn e l'administracion utilizan amb preferéncia (o exclusivitat) en la siá relacion amb la ciutadania, als mejans de comunicacion publica, en las publicacions oficialas e a las sessions parlamentàrias.

- Aurien de coexistir en regim de cooficialitat en tot Catalonha.
- Aurien d'èster oficials enes sòns respectius territòris.
- Non i aurie d'auer cap lengua oficiala mès es dues lengües pròpies aurien de gaudir dera maxima proteccion.
- Non i aurie d'auer cap lengua oficiala.

1.2.2 En relacion ath castelhan (e/o francés,):

- Eth castelhan (e/o francés, s'ei eth cas) aurie d'auer un estatus juridic especiau, en tot èster reconeishut coma patrimòni culturau e de coesion que cau respectar, garantir e protegir.
- Eth castelhan (e/o francés, s'ei eth cas) aurie d'auer er estatus de lengua cooficiala damb eth catalan e er aranés.
- Eth castelhan (e/o francés, s'ei eth cas) non aurie d'auer mès consideracion que d'autes lengües de proximitat.

1.2.3 Eth plurilingüisme: creiguetz que cau garantir qu'er alumnat posque acabar era sua escolarizacion obligatòria sabent catalan, occitan (s'ei eth cas), castelhan e/o francés (s'ei eth cas) e ua auta lengua?

- Òc.
- Non.

1.3. Nacionalitat, ciutadania i immigració

1.3.1 Creiguetz qu'era Constitucion a de garantir qu'era adquisicion dera nacionalitat catalana sigue compatible damb eth mantieniment de d'agues nacionalitats (espanhòla, francesa o quinsevolha d'auta)?

- Òc.
- Non.

1.3.2 Quini drets constitucionaus creiguetz que s'aurien de reconéisher as persones immigrantes?

- Totes es persones immigrantes, independentament dera sua situacion administrativa, aurien d'auer es madeishi drets qu'es ciutadans e ciutadanes de Catalonha, en igualtat de condicions.
- Totes es persones immigrantes, independentament dera sua situacion administrativa, aurien d'auer es madeishi drets qu'es ciutadans e ciutadanes de Catalonha, en igualtat de condicions excèpte eth dret a sufragi actiu e passiu.
- Totes es persones immigrantes, independentament dera sua situacion administrativa, aurien d'auer dret a un nucli reduït de drets constitucionaus. Era lei establirà er accés ara resta de drets.

1.3.3 Creiguetz qu'es persones immigrantes empadronades en un municipi de Catalonha aurien de poder votar (sufragi actiu)?

- En tot tipe de votacions (eleccions, consultes, referendums, etc.).
- Sonque enes eleccions municipaus.
- Sonque enes eleccions generaus e europèes.
- Sonque en consultes e referendums.
- En cap de tipe d'eleccions.

1.3.4 Creiguetz qu'es persones immigrantes empadronades en un municipi de Catalonha aurien de poder èster candidates (sufragi passiu)?

- Sonque enes eleccions municipaus.
- Sonque enes eleccions generaus e europèes.
- En tot tipe d'eleccions.
- En cap tipe d'eleccions.

1.3.5 Qui creiguetz qu'aurie d'auer dret de residència en Catalonha?

Veder explicacion damb detalh

Fixar la residència dins un país implica èsser subjècte a la legislacion d'aquel país tot en mantenent la nacionalitat d'origina

- Totes es personas aurien d'auer dret a fixar era sua residència en Catalonha.
- Es personas estrangèras (excepcion hèta des nacionaus dera UE) sonque aurien de poder fixar era residència en Catalonha en funcion des circonstàncies o necessitats deth mercat de trabalh o economic e des demografiques o der equilibri territorialiu.
- Es personas estrangèras sonque aurien de poder fixar era residència en Catalonha en funcion d'un tractat internacionau.

1.3.6 Creiguetz qu'era Constitucion a de garantir que Catalonha sigue un país d'acuelhuda e exemple de solidaritat damb aqueres personas que solliciten eth dret d'asil o eth dret a desplaçar-s'i demanant proteccion per èster objècte de persecucion ideologica o politica?

- Òc. Es institucions e administracions aurien d'auer un ròl actiu ena acuelhuda d'aguestes personas e en garantir-les eth plen accés as drets basics.
- Catalonha aurie de limitar-se a complir, estrictament, era normativa internacionau e nacionau vigent sus era matèria.
- Caleria auer ua politica d'accés restrictiva.

1.4. Redaccion e reforma dera constitucion

1.4.1 Qui creiguetz qu'aurie de redactar er articulat dera prumèra propòsta constitucionau qu'aurà d'èster somesa a referendum?

Veder explicacion damb detalh

Una assemblada constituent es aquela que las personas que ne fan partida son estats escuelhudas amb l'objectiu essencial de redigir una constitucion.

Las eleccions constituents son aquelas que s'escuelhon las personas que faràn partida de l'assemblada constituent.

- Ua Assemblada Constituent, independenta deth Parlament de Catalonha, formada per personas elegides mejançant ues eleccions constituents.
- Ua comission mixta deth Parlament de Catalonha, compausada tant per deputats e deputades com per d'autres personas tanben elegides democraticament, auent en compte, sobretot, aqueres qu'agen aportat e/o posquen aportar reflexions e idèes entath debat constituent.
- Ua comission deth Parlament de Catalonha, compausada per un nombre reduït de deputats e deputades.

1.4.2 S'era opcion escuelhuda ara pregunta anteriora siguesse era segona (2), ua comission mixta, quina proporcion creiguetz qu'aurie d'auer era ciutadania?

- Paritària ath cinquanta per cent (50%). Ua mitat formada pera ciutadania e era auta mitat per deputats e deputades.
- Dus terci (2/3) era ciutadania e un tèrç (1/3) es deputades e es deputats.
- Un terç (1/3) era ciutadania e dus tèrci (2/3) es deputades e es deputats.

1.4.3 A qui creiguetz qu'aurie de correspóner era iniciativa entà revisar o reformar era Constitucion?

- Ath President/a dera Generalitat.
- Ath Parlament.
- Ara ciutadania mejançant eth mecanisme d'iniciativa ciutadana.
- A quinsevolh des anteriors, en tot moment..

1.4.4 Creiguetz qu'era Constitucion aurie de preveir era sua obligada revision o ratificacion periodica?

- Òc. Era Constitucion aurie de quedar somesa ineludiblement a ratificacion o revision cada dètz (10) ans.
- Òc. Era Constitucion aurie d'èster obligatòriament ratificada o revisada de manèra periodica a instàncies deth President/a, deth Parlament o dera ciutadania peth mecanisme de referendum d'iniciativa ciutadana.
- Non.

1.4.5 Creiguetz que cau un referendum entà reformar era Constitucion?

- Òc. Quinsevolha reforma dera Constitucion aurie d'exigir tostemp un referendum.
- Non. Eth Parlament l'aurie de poder reformar per majoria qualificada (per exemple: 60%, 70% o 80%).
- Non. Eth Parlament l'aurie de poder reformar per majoria absoluta (ei a díder, 50% + 1).